

Rechtbank Den Haag

2^e regiezitting d.d. 14 april 2011, 9.00 uur

Parketnummer: 09/748802-09

PLEITAANTEKENINGEN

van mrs. V.L. Koppe en T.M.D. Buruma

in de zaak

XX

1. Sinds de vorige regiezitting is er veel gebeurd. De gebeurtenissen in Egypte en Libië, waar de bevolking in opstand kwam tegen onderdrukkende regimes, heb ik met meer dan gewone interesse gevolgd. Het is fascinerend te zien hoe in een land als Libië vrijwel meteen alle (politiek, militaire en emotionele) steun wordt gegeven aan dat deel van de bevolking dat tegen het gezag opkomt en tracht de fundamentele staatstructuur van Libië omver te werpen. Zelfs voordat die bevolking concreet georganiseerd is of bijvoorbeeld duidelijk is wat zij in de plaats van Gadaffi willen stellen wordt, op basis van de verschrikkingen van het regime, besloten dat de opstandelingen te preferen zijn boven het gezag.
2. Hoe komt het nu, zo vraag ik mij bij het zien van die beelden af, dat de Tamilbevolking van Sri Lanka niet dezelfde steun verkrijgt? Dat in tegendeel dat conflict vrijwel uitsluitend in het kader van strafzaken tegen vermeende Tamil Tijgers aandacht krijgt?

3. Verdachte zit inmiddels een jaar in voorlopige hechtenis in een zaak waar voorlopig nog geen einde van in zicht is.
4. Van de verschillende onderzoekswensen die de vorige keer door u zijn toegewezen is slechts een fractie al verwezenlijkt. Tegelijkertijd vindt er nog steeds een parallel opsporingsonderzoek plaats waar nieuwe informatie uitkomt en leveren de getuigenverhoren bij de rechter-commissaris nieuwe vragen op.
5. Ook ik heb vandaag een aantal aanvullende onderzoekswensen, waarbij ik meteen aantekenen te verwachten dat naar aanleiding van de nog komende getuigenverhoren deze onderzoekswensen opnieuw zullen worden aangevuld.
6. Daarna zal mr. Buruma u verzoeken verdachte vandaag naar huis te laten gaan, om het verdere verloop van de strafzaak met zijn gezin af te wachten.

Onderzoekswensen

De vragen van de rechtbank aangaande het conflict en de structuur

7. Tijdens de vorige zitting heeft u een tweetal vragen geformuleerd om aan de verdachten voor te leggen, in de hoop dat wij daarmee het onderzoek enigszins konden inkaderen.
8. Hoewel nog niet alle verdachten zijn gehoord kan nu al geconcludeerd worden dat er op beide onderwerpen (de kwalificering van het gewapend conflict en de structuur van de LTTE) toch niet zodanige overeenstemming is tussen de verdediging en het Openbaar Ministerie dat zij niet meer onderzocht hoeven te worden.
9. Met betrekking tot het eerste onderwerp, de kwalificering van het conflict, geldt dat naarmate de verdediging meer onderzoek heeft gedaan, er meer onduidelijkheid over de kwalificering ontstaat. Dan gaat het niet om de vraag of er sprake was van een gewapend conflict: dat staat voor mij wel vast. Maar of dit een internationaal of intern (of zo u wil, niet-internationaal) conflict betrof, daar ben ik nog niet uit.
10. In dat kader overleg ik de volgende stukken: Het eerste stuk betreft een door mr. Buruma opgestelde memo betreffende de door de LTTE in 1988 afgelegde verklaring

dat zij zich aan het internationaal humanitair recht zullen houden; hoewel de verklaring zelf niet tot onze beschikking staat, wordt er wel naar verwezen door de VN en door de LTTE zelf in een brief uit 1997.

11. Het tweede stuk betreft het beroepsschrift dat ik namens de LTTE in Luxemburg heb ingediend tegen de plaatsing van de LTTE op de EU-terrorismelijst. Ik benadruk daarbij dat dit een andere procedure betreft, die niet namens Verdachte gevoerd wordt. Hoewel dit beroepsschrift aan een maximum aantal pagina's was verbonden en daarom niet uitputtend is, geeft het een beeld van de strijd op Sri Lanka en betoogt het dat in het kader van die strijd niet van een terroristische organisatie kan worden gesproken. Ik geef het aan u als tegenhanger van het fenomeenonderzoek, dat slechts een beperkt beeld geeft van de situatie.

12. Wij zullen uiterlijk bij pleidooi onze definitieve visie op de kwalificatie van de gewapende strijd geven, waarbij wij tevens de consequenties hiervan voor de strafzaak zullen aangeven.

Y

13. Tijdens de vorige zitting heeft uw rechtbank op verzoek van de verdediging de getuige *Y* toegewezen en de rechter-commissaris opgedragen deze getuige te horen.

14. Groot was dan ook mijn verbazing toen bij aanvullend dossier bleek dat verbalisanten van de KLPD deze getuige in *Z* hebben verhoord. Wij achten het in strijd met de goede procesorde dat een getuige die door de verdediging is gevraagd en door de rechtbank is toegewezen om door de rechter-commissaris te worden gehoord, verhoord wordt door opsporingsambtenaren.

15. Ik breng dit punt nu reeds op om te voorkomen dat in de toekomst dezelfde situatie plaatsvindt met betrekking tot andere getuigen. Daarbij wordt concreet gedacht aan de getuige *A*, waar het Openbaar Ministerie, evenals bij *Y*, tijdens de vorige zitting over heeft verklaard van mening te zijn dat:

“het vrij staat om in het kader van parallelle opsporing *A* te laten horen door de politie.”

16. Ik betwist dit uitdrukkelijk. Nu uw rechtbank de rechter-commissaris de opdracht heeft gegeven *Y* te verhoren, staat het het openbaar ministerie niet langer vrij in het kader van de parallelle opsporing deze persoon te horen als getuige. En hoewel de rechter-commissaris toestemming voor een doorzoeking van de woning had gegeven, omvatte dit rechtshulpverzoek geen delegatie van verhoor naar de opsporingsambtenaren. Het horen van de getuige bleef dan ook voorbehouden aan de rechter-commissaris. Dat de officier van justitie het verhoor van te voren aan de RC heeft meegedeeld maakt dit niet anders.
17. Verhoren was te meer niet toegestaan nu deze getuige door de verdediging was gevraagd, niet eerder is verhoord in dit onderzoek en bovendien blijkt het proces-verbaal van verhoor vrijwel als een verdachte is benaderd. Op zeker moment wordt immers aan de getuige uitgelegd:
- “dat wij wel de indruk hebben dat de getuige betrokken is of is geweest bij de LTTE. Ondanks dat de getuige dit ontkent, geen antwoord wil geven of het zich niet meer kan herinneren.”
18. Bovendien blijkt uit het proces-verbaal van verhoor dat op meerdere momenten door de *Z* collega's opmerkingen zijn gemaakt of vragen zijn gesteld. Wat deze opmerkingen en vragen precies inhielden, en in welk kader zij werden gemaakt, blijkt echter niet uit het proces-verbaal. Dus als er staat dat enige uitleg omtrent de *Z* wetgeving wordt gegeven, dan is niet duidelijk of dit aan de verbalisanten of de getuige was gericht. En als door de *Z* collega verdiepingsvragen omtrent de identiteit van *B* worden gesteld, is onduidelijk of dit in het kader van een *Z* onderzoek is (waar de getuige dan mogelijk verdachte in is?) en wat de vragen inhielden.
19. Voor advocaten staat vast dat zij getuigen van het Openbaar Ministerie niet mogen benaderen op het moment dat de rechtbank ze heeft toegewezen. Ik meen dat dit eveneens dient te gelden voor getuigen van de verdediging, zelfs als er sprake is van een parallel onderzoek.
20. In dat verband wijs ik op de uitspraak van de Hoge Raad van 6 oktober 1998, NJ 1999/25. Weliswaar werd toen aangenomen dat:

“De *enkele* omstandigheid dat de officier van justitie contact heeft gehad met op verzoek van de verdediging op de getuigenlijst geplaatste getuigen, [...] niet een schending op[levert] van beginselen van behoorlijke procesorde”

Maar door de rechtbank en het hof was daarbij uitdrukkelijk overwogen dat die contacten niet als een nader verhoor konden worden aangemerkt. In casu is er wel sprake van een volwaardig verhoor.

21. In de uitspraak van HR 3 april 2007, NJ 2007/212 was door het Hof geconcludeerd tot bewijsuitsluiting van een getuigeverhoor dat was afgenomen na aanhouding van de zitting zonder de raadsman te informeren. Hoewel werd overwogen dat het hof het daarop volgende verzoek tot horen van de getuige ter zitting op ondeugdelijke gronden had afgewezen, mag geconcludeerd worden dat het openbaar ministerie zich in principe heeft te onthouden van het horen van getuigen die door de rechtbank zijn aangewezen of verhoord.
22. Voor de vraag welke gevolgen aan het schenden van dit beginsel moeten worden verbonden is blijkens de jurisprudentie relevant in welke mate het verzuim nog hersteld kan worden. Op dit moment is daar uiteraard geen definitief oordeel over te geven. Gezien de gang van zaken tijdens het verhoor, en dan specifiek het feit dat er een opsomming van alle informatie uit het onderzoek is gegeven, acht ik het echter waarschijnlijk dat deze getuige niet langer onbevangen door de rechter-commissaris kan worden gehoord.
23. Ik verzoek u het openbaar ministerie op te dragen in het vervolg getuigen die door de rechtbank zijn toegewezen niet door de politie te laten verhoren.

Sri Lanka

24. Het lijkt erop dat de verdediging inderdaad de gelegenheid krijgt enige essentiële getuigen op Sri Lanka te verhoren. Dat is een goed teken, hoewel ik nog wat huiverig ben over de daadwerkelijke gang van zaken ter plekke, met name ten aanzien van de *observers* van de Sri Lankaanse overheid die bij de verhoren aanwezig zullen zijn. Het is immers van belang dat de getuigen niet alleen vrijwillig, maar ook in alle vrijheid hun verklaring afleggen, en geen angst hebben voor repercussies na afloop.

25. De verdediging zou graag de volgende twee getuigen horen:

- 1. Het teamhoofd van de AIVD, verantwoordelijk voor het LTTE-onderzoek**
- 2. Getuige X, Landelijk officier van justitie terrorismebestrijding**

26. Tijdens het verhoor van het hoofd van de AIVD, getuige M, bleek hij op vragen die betrekking hadden op het concrete onderzoek naar de LTTE geen antwoord te kunnen geven. Bijvoorbeeld op vragen naar de werkwijze en betrouwbaarheid van ambtsberichten in deze zaak verwees Getuige M naar het teamhoofd voor informatie.

27. Om de ambtsberichten daadwerkelijk te kunnen toetsen is het horen van het teamhoofd dan ook van belang.

28. Gedurende het verhoor van *Getuige C* is daar bovendien nog een reden bijgekomen. Hij verklaarde onder andere door “D” te zijn gebeld om een afspraak te maken in het ...-hotel nabij ..., een week voor de aanhouding van cliënt. Toen hij bij de afspraak kwam was D er niet, maar waren er twee personen die geen naam opgaven die een informeel gesprek met hem voerden. Hoewel getuige C niet wist of zij van de AIVD waren, verwees hij naar hen als personen van *internal affairs* en hadden zij wel aangegeven niet van de politie te zijn. Nu de AIVD, zijnde onderdeel van het ministerie van binnenlandse zaken (*internal affairs*), zich altijd zodanig voorstelt, kan aangenomen worden dat het hier een gesprek met medewerkers van de AIVD betrof.

29. De verdediging wil het teamhoofd van de AIVD hierover ondervragen, met name aangezien de “D” die de afspraak maakte, volgens Getuige C dezelfde D was die hem later bij de politie verhoorde, namelijk “...”. Deze vergaande samenwerking tussen politie en AIVD in een strafzaak acht de verdediging onrechtmatig; ik wil dan ook het AIVD-hoofd hierover ondervragen, alsmede nagaan of het vaker is voorgekomen dat een mogelijke getuige eerst door de AIVD werd gehoord en zo ja, of al die getuigen vervolgens ook door de politie zijn gehoord.

30. Op een vraag van mij heeft Getuige M tot slot aangegeven dat de bereidheid er is het teamhoofd te instrueren een verklaring af te leggen, al dan niet met behulp van maatregelen die zijn identiteit beschermen.
31. Wat betreft Getuige X heeft uw rechtbank het verzoek tot horen in de zaken van de medeverdachten weliswaar afgewezen, maar ik verzoek u getuige X (alsnog) toe te wijzen.
32. Getuige M heeft naar getuige X verwezen voor vragen die zien op de samenwerking tussen AIVD en OM, bijvoorbeeld waar het gaat om de DVD's die de AIVD op verzoek van het OM heeft bekeken.
33. Meer in het algemeen lijkt Getuige X de aangewezen persoon om te ondervragen over de samenwerking met de inlichtingendiensten. En dat is een onderwerp dat in deze zaak aandacht behoeft.
34. Hoewel de inlichtingendiensten een eigen taak hebben en parallel onderzoek kunnen doen terwijl er een strafrechtelijk onderzoek loopt, wordt een grens overschreden als de inlichtingendiensten worden aangewend onderzoek te doen binnen het strafrechtelijk onderzoek, bijvoorbeeld om strafrechtelijke waarborgen te omzeilen. In deze zaak zijn er aanwijzingen dat dit is gebeurd:
- * De AIVD is gevraagd DVD-banden, door het Openbaar Ministerie aan hen gegeven, te bekijken en mensen daarop te identificeren. Onduidelijk is waarom de opsporingsinstanties dit niet zelf konden doen. Voor zover er hierbij bijvoorbeeld gebruik werd gemaakt van informatie, verkregen uit stelselmatige observatie door de AIVD, werden de strafrechtelijke waarborgen van cliënt geschonden
 - * De AIVD heeft met getuige C gesproken nadat een opsporingsambtenaar, betrokken bij het Koninck-onderzoek, hiervoor een afspraak heeft gemaakt. Indien dit is gebeurd om een mogelijk onwettige verklaring buiten het dossier te kunnen houden, acht de verdediging dit in strijd met de goede procesorde.
 - * Aan de MIVD is een grote hoeveelheid bestanden overlegd om te decoderen. Waarom hiervoor de MIVD is ingeschakeld en niet bijvoorbeeld het NFI is vooralsnog onduidelijk. Uit de brief die sinds de vorige zitting aan het dossier is toegevoegd blijkt onvoldoende waar het belang in zat een dienst, die slechts zeer beperkt verantwoording verschuldigd is, deze bestanden te geven. Was hier door hen om

gevraagd? Hebben zij zelf ook onderzoek naar de LTTE gedaan? Zijn er naast de genoemde bestanden nog andere bestanden overlegd die bijvoorbeeld niet geopend zijn? Getuige E heeft in haar verhoor aangegeven dat lang niet alle bestanden gedecodeerd waren, zijn deze bestanden wel aan de MIVD overlegd?

35. Op dit moment betreft het bovenstaande slechts aanwijzingen, die mogelijk door Getuige X eenvoudig weerlegd kunnen worden. Om de rechtmatigheid van het onderzoek te toetsen acht de verdediging het echter van belang Getuige X te horen over deze onderwerpen.

Aanvullend dossier

36. Naar aanleiding van het aanvullend dossier verzoek ik u de volgende getuige toe te wijzen:

3. Getuige Y

37. Getuige Y heeft belastend verklaard over de druk die wordt uitgeoefend op Tamils om geld te betalen aan de LTTE door organisaties als de TRO, TCC, TKCO en TYO. Daarbij heeft hij ook de naam van cliënt genoemd. De verdediging wenst hem te horen over zijn verklaring.

Voorlopige hechtenis

38. Verdachte zit inmiddels vrijwel een jaar in voorlopige hechtenis. Ik verzoek u deze voorlopige hechtenis op te heffen, danwel verdachte te schorsen. De gronden voor voorlopige hechtenis kunnen immers niet meer aanwezig geacht worden, terwijl tegelijkertijd de persoonlijke omstandigheden van Verdachte en zijn familie voortzetting van de voorlopige hechtenis onevenredig zwaar maken.

Onderzoeksgrond

39. Om met de onderzoeksgrond te beginnen: deze kan niet langer dienen ter onderbouwing van de voorlopige hechtenis.
40. Het onderzoek is inmiddels meer dan anderhalf jaar aan de gang; gezien de hoeveelheid getuigen die nog moet worden gehoord zijn we vermoedelijk nog zeker een half jaar bezig.
41. Het merendeel van de medeverdachten is tijdens die periode op vrije voeten geweest; waarom dan nou net van onze cliënt een collusiegevaar zou uitgaan is volstrekt onduidelijk.
42. De door het OM keer op keer gestelde angst van mensen om te verklaren is bovendien nog steeds nauwelijks onderbouwd. Zo er door getuigen al over druk wordt gesproken, dan gaat het vooral om druk die in Sri Lanka zou worden gevoeld en niet om druk in Nederland.
43. Tot slot heeft de politie zich ervan verzekerd dat de Tamilgemeenschap in Nederland doorgrond is van het plaatsvinden van dit onderzoek en de mogelijkheden informatie te geven. Als het openbaar ministerie ondanks de bijzonder intensieve inspanningen, verricht om de Tamilgemeenschap te beïnvloeden, nog steeds gelooft dat cliënt op enige wijze druk zou kunnen uitoefenen, hebben zij wel een bijzonder laag beeld van hun eigen kunnen.
44. Overigens kan Verdachte op dit moment slechts in beperkte mate bijdragen aan zijn eigen verdediging. Weliswaar heeft hij de dossiers digitaal tot zijn beschikking, maar hij heeft moeite met het Nederlands. Tegelijkertijd is het hem al wel opgevallen dat de vertalingen van Tamilstukken vaak niet kloppen, bijvoorbeeld omdat in plaats van contactpersoon, coördinator wordt gebruikt. Dat is een probleem dat bij de getuigenverhoren ook al naar voren is gekomen, en maakt dat cliënt ook de Nederlandse stukken nauwkeurig wil kunnen doornemen. Voor een goed begrip zou hij dit met iemand die het Nederlands en het Tamil goed machtig is willen doen, maar dat kan in detentie niet.
45. De onderzoeksgrond dient dan ook te worden opgeheven.

Herhalingsgevaar

46. Evenmin kan een herhalingsgevaar worden aangenomen.
47. Tijdens eerdere zittingen is al uitgebreid verwoord dat de LTTE in de vorm waar de tenlastelegging op ziet niet langer bestaat. Op 18 mei 2009 is zij verslagen en zijn haar leiders grotendeels gedood of gevangengenomen. Op 24 mei 2009 heeft de LTTE, of wat daarvan over was, verklaard niet langer een politiek-militaire oplossing na te streven, maar slechts langs politieke weg de positie van Tamils te proberen te verbeteren.
48. De organisatie LTTE zoals die voor 18 mei 2009 bestond en in Sri Lanka opereerde bestaat dus feitelijk niet meer. Nu vrijwel alle ten laste gelegde feiten nauw samenhangen met de LTTE zoals die voor 18 mei 2009 bestond, namelijk de LTTE die partij bij een gewapend conflict was, kan van een herhalingsgevaar niet meer worden gesproken.
49. De feiten waar cliënt voor vastzit kunnen eenvoudigweg niet langer worden gepleegd; dat cliënt nog steeds als ideologie heeft dat Tamils hun zelfbeschikkingsrecht kunnen uitoefenen doet aan die feitelijke situatie niet af.
50. Bovendien, ik zei het al eerder, miskent het openbaar ministerie de impact die hun eigen onderzoek op de Tamil gemeenschap heeft gehad. Ik durf wel te zeggen dat vanuit het perspectief van die gemeenschap niet cliënt, maar de Tamils van Nederland in het verdachtenbankje zitten.
51. Ons kantoor is verschillende malen benaderd met vragen over wat er in dit land nog mag: mag je in dit land een zaaltje huren? Mag je een vereniging opzetten? Mag je een sportdag organiseren? En zo ja, mag je dan de deelnemers vragen iets bij te dragen voor de huur van de accommodatie? Mag je eigenlijk wel laten merken dat je Tamil bent?
52. Daarnaast bereiken ons van verschillende kanten verhalen over incidenten, die niets anders zijn dan voorbeelden van een activiteit van politie die grenst aan het intimiderende. Daags voordat een vergadering zou plaatsvinden over het oprichten van een NGO die de martelingen van Tamils tijdens de oorlog in 2009 zou documenteren

wordt door de verhuurder van de zaal de overeenkomst opgezegd wegens een telefoontje van de politie. De verhuurder van een sportruimte staat na een belletje van de burgemeester niet toe dat de jaarlijkse sportdag doorgang vindt. En bij de cultureel significante dodenherdenking in November vindt de hele dag observatie plaats door het onderzoeksteam.

53. Als klap op de vuurpijl krijgen, naar ik heb begrepen, 600 mensen een brief van het openbaar ministerie waarin staat dat zij strafbare feiten plegen door geld te geven ...
54. De mensen die hierdoor geraakt worden, die hier bang van worden, zijn geen hoofdverdachten in een terroristische organisatie; het zijn zelfs geen verdachten in deze buitengewoon omvangrijke zaak. Het zijn slechts mensen die volgens een gevonden lijstje ooit geld zouden hebben gegeven aan een organisatie die altijd heeft uitgedragen geld voor het goede doel in te zamelen; organisaties die er waren voor de Tamils.
55. Dat het openbaar ministerie zo'n omvangrijke onderzoek noodzakelijk acht naar de LTTE vindt de verdediging opvallend; dat zij daarbij het noodzakelijk achten een deel van de Nederlandse Tamils gedurende een jaar lang keer op keer lastig te vallen, te belemmeren in hun culturele samenzijn en op feitelijk weinig meer dan hun Tamil-zijn aan te spreken, vind ik onbegrijpelijk en volstrekt disproportioneel. Het openbaar ministerie stelt op te komen voor de Tamils, maar vooralsnog lijkt vooral het tegendeel het geval.
56. In ieder geval is het werkelijk een illusie dat Verdachte binnen de gemeenschap nog enige activiteit zou kunnen ontplooiën. Zijn rekeningen zijn geblokkeerd, zijn spullen in beslag genomen en alle mensen om hem heen voortdurend in de gaten gehouden. Men is zo bang ook verdacht te worden, dat een sociaal isolement rondom het gezin is ontstaan.
57. Om na te gaan of er herhalingsgevaar is moeten twee zaken worden onderzocht: Is er in relatie tot de persoon herhalingsgevaar en is het feitelijk mogelijk de strafbare feiten te herhalen.
58. Cliënt is door zijn gevangenschap zich bijzonder bewust van wat hem te wachten staat als hij op enige wijze ook maar de schijn van activisme opwekt. Maar belangrijker

nog, hij heeft feitelijk de mogelijkheden niet om de verweten strafbare feiten te herhalen.

59. Van herhalingsgevaar is dan ook geen sprake.

Vluchtgevaar

60. Ook van vluchtgevaar is geen sprake: deze grond is pas op een laat stadium aan de hand van wat telefoonconversaties toegevoegd, waarna er geen enkel aanvullend bewijs is gekomen dat cliënt inderdaad naar het buitenland zou willen.

61. Zelfs als cliënt echter plannen had gehad voor zijn aanhouding zich in ... te vestigen is dit natuurlijk geen reden om aan te nemen dat hij zich nu aan de strafzaak zou onttrekken.

62. Sterker nog, zelfs als hij zich in zou vestigen, waar overigens geen plannen toe zijn, zou dit op zich geen vluchtgevaar inhouden, aangezien hij dan alsnog gewoon voor de zittingen en dergelijke naar Nederland kan terugkeren.

Conclusie

63. De voorlopige hechtenis is altijd een *ultimum remedium*, dat slechts gebruikt mag worden als het noodzakelijk is en er geen andere opties open staan.

64. In dit geval zijn die andere opties er wel. Zelfs als u meent dat er voldoende gronden zijn om de voorlopige hechtenis te laten voortduren, is een schorsing de geëigende weg.

65. Een schorsing biedt cliënt de mogelijkheid zijn gezinsleven op orde te stellen en zijn vrouw te helpen de situatie dragelijker te maken. Tegelijkertijd kunt u, indien u hier aanleiding toe ziet, bijzondere voorwaarden aan de schorsing verbinden zoals een meldplicht of een verbod contact met de medeverdachten of toegewezen getuigen op te nemen.

66. Meest subsidiair verzoek ik u de reclassering een onderzoek naar de mogelijkheden van elektronisch toezicht uit te laten voeren.
67. Het openbaar ministerie heeft een verzoek van de verdediging daartoe op 10 augustus 2010 afgewezen, met als onderbouwing:
- “Nu schorsing naar mijn mening op dit moment niet aan de orde is, is een verzoek om de mogelijkheid van elektronisch toezicht in dat kader te onderzoeken niet opportuun.”
68. Daarmee wordt de situatie aldus voorgesteld dat pas nadat tot schorsing is besloten, de vraag naar elektronisch toezicht aan de orde komt.
69. Elektronisch toezicht is echter een zwaardere vorm van vrijheidsbeperking dan een schorsing. Het dient juist om in gevallen waarin een schorsing op algemene voorwaarden niet opportuun wordt geacht, toch een schorsing mogelijk te maken. In principe is geen enkele verdachte op voorhand uitgesloten van de mogelijkheid van elektronisch toezicht.
70. Door geen rapport op te laten stellen naar de feitelijke mogelijkheid van elektronisch toezicht wordt de rechtbank de kans ontnomen een schorsing onder deze specifieke voorwaarde toe te wijzen, terwijl het opstellen van een rapport op zich nog niets zegt over de vraag of de voorlopige hechtenis daadwerkelijk wordt geschorst.
71. Als u vandaag besluit cliënt nog langer vast te houden, dan willen wij in ieder geval bij de volgende zitting alle informatie hebben om een verzoek tot elektronisch toezicht te kunnen onderbouwen, zodat hij dan alsnog naar huis kan.
72. In ieder geval verzoek ik u, voor de relatieve gemoedsrust van cliënt en zijn gezin, vandaag nog een beslissing op het verzoek tot opheffing subsidiair schorsing van de voorlopige hechtenis te nemen.